

HOTĂRÎRE
cu privire la indexarea veniturilor bănești ale populației

nr. 153 din 03.03.95

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.15-16/115 din 17.03.1995

* * *

Întru realizarea [Legii Republicii Moldova nr.824-XII din 27 decembrie 1991](#) "Privind indexarea veniturilor bănești ale populației" și în scopul asigurării protecției sociale a populației ca urmare a creșterii prețurilor la mărfurile de consum și tarifelor la servicii, Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se stabilește că indexarea veniturilor bănești ale populației se efectuează începând cu 1 martie 1995.

2. Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației (se anexează).

3. Se stabilește că veniturile bănești ale populației sub formă de remunerare a muncii, pensiile, bursele, indemnizațiile, compensațiile și alte venituri ce nu au caracter unic se indexează, dacă indicele mediu al prețurilor la mărfurile de consum și al tarifelor la servicii (în continuare – prețuri de consum), calculat din momentul indexării precedente, depășește limita de cinci procente.

Concomitent, veniturile sub formă de retribuire a muncii se indexează numai pentru angajații al căror câștig lunar nu depășește 6 salarii minime.

4. Se stabilește că cheltuielile suplimentare se acoperă:

pentru indexarea salariilor lucrătorilor organizațiilor și instituțiilor bugetare, a bursele, precum și a indemnizațiilor și compensațiilor plătite din mijloacele bugetare – din contul mijloacelor bugetelor respective;

pentru indexarea salariilor lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor cu autonomie financiară – din contul mijloacelor acestora destinate remunerării muncii;

pentru indexarea pensiilor, indemnizațiilor și compensațiilor plătite din contul mijloacelor Fondului social – din contul mijloacelor acestui fond;

pentru indexarea pensiilor plătite în conformitate cu legile Republicii Moldova "Cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne" și "Privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl" – din contul mijloacelor bugetelor respective;

pentru indexarea sumelor compensației cuvenite cetățenilor pentru pierderea capacității de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale și plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice – din contul mijloacelor acestor întreprinderi, organizații, instituții și persoane fizice;

pentru indexarea bursele studenților, plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice – din contul mijloacelor acestor întreprinderi, organizații, instituții și persoane fizice;

pentru schimbarea cotelor procentuale ale depunerilor cetățenilor la Banca de Economii și alte bănci comerciale – din contul mijloacelor băncilor respective;

[Pct.5 abrogat prin [Hot. Guv. nr.246 din 14.03.2000](#), în vigoare 23.03.2000]

[Pct.5 se declară neconstituțional prin [Hot. Curții Constituționale nr.58 din 09.11.99](#)]

6. Sumele plătite ca urmare a indexării se iau în considerare la calcularea salariului mediu și la calcularea cotizațiilor pentru asigurările sociale de stat și sînt impozabile.

7. Departamentul Statisticii, începînd cu 1 martie 1995, nu mai tîrziu de data de 15 după luna gestionară, va publica lunar în mijloacele de informare în masă indicele prețurilor de consum, în baza căruia se adoptă hotărîrea Guvernului cu privire la indexarea veniturilor bănești.

8. Ministerul Finanțelor va aloca mijloace suplimentare Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, conform calculelor prezentate pentru pregătirea, aplicarea și funcționarea normală a subdiviziunilor ministerului care efectuează recalcularea pensiilor, indemnizațiilor și compensațiilor prevăzute de legislația în vigoare în legătură cu indexarea veniturilor bănești.

9. Se abrogă [Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.33 din 21 ianuarie 1992](#) "Cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației" (Monitor, 1992, nr.1 art.37).

PRIM-MINISTRU

AL REPUBLICII MOLDOVA

Andrei SANGHELI

Chișinău, 3 martie 1995.

Nr.153.

Anexă
la Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr.153 din 3 martie 1995

REGULAMENTUL

cu privire la modul de indexare a veniturilor bănești ale populației

I. PRINCIPII GENERALE

1. Prezentul Regulament reglementează modul de funcționare a mecanismului de indexare a veniturilor bănești ale populației Republicii Moldova.

2. Indexarea veniturilor bănești ale populației are ca scop menținerea capacității ei de cumpărare la nivelul existent pînă la majorarea prețurilor la mărfurile de consum și tarifelor la servicii (în continuare – prețuri de consum).

3. Indexarea servește ca mecanism de corectare a veniturilor bănești ale populației luînd în considerare creșterea prețurilor de consum, mecanism la baza căruia stau mărirea indicelui care corectează veniturile, tipurile și nivelurile veniturilor supuse indexării, periodicitatea indexării.

II. DREPTUL LA INDEXAREA VENITURILOR BĂNEȘTI

4. La indexarea veniturilor bănești au dreptul:

- 1) salariații organizațiilor și instituțiilor bugetare;
 - 2) salariații întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate;
 - 3) studenții instituțiilor de învățămînt superior și elevii instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate și profesionale tehnice, persoanele ce frecventează școli și cursuri de pregătire a cadrelor, doctoranzii, postdoctoranzii;
 - 4) pensionarii;
 - 5) persoanele care beneficiază de indemnizații și compensații de stat;
 - 6) cetățenii străini care locuiesc în Republica Moldova, au permis de ședere, eliberat de organele competente, și sînt asimilați cu persoanele specificate în subpunctele 1-5 ale prezentului punct.
5. Veniturile bănești ale cetățenilor străini care locuiesc temporar în Republica Moldova, inclusiv ale studenților, doctoranzilor etc., nu se indexează, dacă aceasta nu se stipulează în acordurile (contractele) bilaterale interguvernamentale.

III. OBIECTUL INDEXĂRII

6. Se indexează veniturile bănești ale populației, cu excepția celor ce au caracter unic; salariile lucrătorilor din organizațiile și instituțiile bugetare; pensiile – de bătrânețe, de invaliditate, în caz de pierdere a întreținătorului, pentru vechime în muncă și pensiile sociale;

indemnizațiile și compensațiile de stat – indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 1,5 ani; compensația lunară pentru copiii în vîrstă de la 1,5 pînă la 16 ani, (pentru elevi, studenți ce nu primesc bursă – pînă la 18 ani); indemnizația lunară pentru copiii, ai căror părinți refuză de a plăti pensia alimentară; indemnizația lunară mamelor singure; indemnizația lunară văduvelor, văduvilor, pentru copiii aflați sub tutelă, familiilor socialmente vulnerabile, șomerilor etc., cu excepția alocațiilor unice;

bursele acordate studenților instituțiilor de învățămînt superior și elevilor instituțiilor de învățămînt mediu de specialitate și profesionale tehnice, persoanelor care frecventează școli și cursuri de pregătire a cadrelor;

bursele acordate doctoranzilor, postdoctoranzilor;

sumele compensației cuvenite cetățenilor pentru pierderea capacității de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice.

7. Cotele procentuale ale mijloacelor bănești ale populației, aflate sub formă de depuneri în instituțiile bancare, se indexează prin schimbarea lor în modul stabilit de Banca Națională.

8. Întreprinderile, organizațiile și instituțiile cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate, precum și organizațiile obștești au dreptul la indexarea salariilor lucrătorilor săi în conformitate cu hotărîrea colectivului de muncă.

9. Veniturile cetățenilor, provenite din proprietatea privată și activitatea de antreprenor, nu se indexează.

10. Veniturile bănești ale cetățenilor străini care activează pe teritoriul Republicii Moldova sînt pasibile de indexare în modul stabilit pentru cetățenii Republicii Moldova, dacă aceasta se stipulează în acordurile (contractele) bilaterale interguvernamentale.

IV. INDICELE PREȚURILOR DE CONSUM

11. Pentru aplicarea mecanismului de indexare, se folosește indicele prețurilor de consum calculat pentru perioada respectivă. Acest indice caracterizează schimbarea (variația) costului “coșului” de consum, de care se ține seama la calcularea bugetului minim de consum.

12. Calcularea indicelui prețurilor de consum se efectuează lunar de către Departamentul Statisticii în baza analizei datelor statistice privind variația (creșterea) prețurilor în rețeaua comercială de stat, în comerțul cooperatist și în cel particular, precum și pe piața agricolă.

13. Mărimea indicelui prețurilor de consum se publică lunar, pînă la data de 15 după luna gestionară, în mass-media republicană.

14. Calculul indicelui prețurilor de consum se face prin procedeu cumulativ, din momentul indexării precedente.

V. LIMITA INDEXĂRII

15. Drept temei pentru indexarea veniturilor bănești servește majorarea indicelui prețurilor de consum cu peste cinci procente.

VI. PERIODICITATEA INDEXĂRII

16. Indexarea veniturilor bănești ale populației se efectuează lunar, în funcție de ritmicitatea majorării prețurilor de consum.

17. Perioada de indexare este intervalul de timp în decursul căruia se produce corectarea (schimbarea) veniturilor bănești ale populației în funcție de mărimea indicelui prețurilor de consum.

VII. VENITURILE SUPUSE INDEXĂRII

18. Venituri bănești ale pensionarilor se socot pensiile, compensațiile, indemnizațiile și alte plăți cu caracter compensatoriu, stabilite de legislație.

19. Veniturile bănești ale populației sub formă de salarii, pensii, burse, indemnizații și compensații se indexează în modul următor:

prima parte a venitului, egală cu mărimea dublă a salariului minim în Republica Moldova – cu mărimea indicelui prețurilor de consum;

următoarea parte a venitului, egală cu salariul minim lunar – cu 50 procente din mărimea indicelui prețurilor de consum;

Veniturile ce depășesc de trei ori salariul minim lunar nu se indexează.

Întreprinderile, organizațiile și instituțiile cu autonomie financiară sînt în drept să stabilească în contractele colective de muncă compensații suplimentare din contul mijloacelor proprii.

20. Sumele compensației convenite cetățenilor pentru pierderea capacității de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale și plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice se indexează în modul stabilit în punctul 19 al prezentului Regulament.

21. Plata sumelor de indexare pentru luna curentă se efectuează în calcul cumulativ, ținîndu-se cont de sumele indexării pentru perioada anterioară de la începutul anului.

În caz dacă în lunile ulterioare indicele prețurilor de consum va constitui cinci și mai puține procente, salariile, pensiile, bursele, indemnizațiile, compensațiile, precum și alte venituri, majorate anterior în urma indexării, se plătesc în mărimile stabilite la momentul ultimei indexări.

VIII. SURSELE ȘI MIJLOACELE DE FINANȚARE

22. Se stabilește că cheltuielile suplimentare se acoperă:

pentru indexarea salariilor lucrătorilor organizațiilor și instituțiilor bugetare, a burselor, precum și a indemnizațiilor și compensațiilor plătite din mijloacele bugetare – din contul mijloacelor bugetelor respective;

pentru indexarea salariilor lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor cu autonomie financiară, precum și organizațiilor obștești – din contul mijloacelor acestora destinate remunerării muncii;

pentru indexarea pensiilor, indemnizațiilor și compensațiilor plătite din contul mijloacelor Fondului social – din contul mijloacelor acestui fond;

pentru indexarea pensiilor plătite în conformitate cu legile Republicii Moldova “Cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne” și “Privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl” – din contul mijloacelor bugetelor respective;

pentru indexarea sumelor compensației convenite cetățenilor pentru pierderea capacității de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale și plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice – din contul mijloacelor acestor întreprinderi, organizații, instituții și persoane fizice;

pentru indexarea burselor studenților, plătite de întreprinderi, organizații, instituții sau persoane fizice – din contul mijloacelor acestor întreprinderi, organizații, instituții și persoane fizice;

pentru schimbarea cotelor procentuale ale depunerilor cetățenilor la Banca de Economii și la alte bănci comerciale – din contul mijloacelor băncilor respective.

IX. MODUL DE PLATĂ A MIJLOACELOR BĂNEȘTI ÎN LEGĂTURĂ CU INDEXAREA

23. Plata mijloacelor bănești în legătură cu indexarea se efectuează la locul de muncă sau de trai în luna ce urmează după publicarea indicelui prețurilor de consum, dar nu mai rar decît o dată în trei luni.

24. La expirarea anului calendaristic, suma ultimei plăți rezultate din indexare se include în mărimea salariilor tarifare și de funcție, pensiilor, burselor, indemnizațiilor, compensațiilor.

X. DISPOZIȚII FINALE

25. Veniturile bănești, rezultate din indexare, sînt impuse conform legislației în vigoare.

26. În cazurile în care litigiile dintre lucrător și patron sau dintre organ și persoanele împuternicite de acestea nu pot fi soluționate la locul de muncă, ele urmează a fi examinate de către organele judiciare.

27. Persoanele vinovate de încălcarea legislației cu privire la indexarea veniturilor bănești ale populației sînt trase la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

28. Controlul asupra respectării legislației privind indexarea veniturilor bănești ale populației este exercitat de ministere, departamente, organele administrației publice locale și de alte organe.